

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Equi-Menssana te Venlo

Toezicht Jeugdigen in Jeugdhulp (JIJ)

Rapport Equi-Menssana

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Het hulpverlenend team is trots dat cliënten en ouders of verzorgers zeggen dat wij warme en huiselijke sfeer bieden. We horen dat we meerwaarde geven. De cliënten zijn blij dat de focus ligt op wat je wel kunt en niet wat je níet kunt. Op een veilige plaats waar iedereen zichzelf mag zijn, dicht bij de natuur. De paarden zijn van grote meerwaarde. Hun therapeutische werking zijn krachtig en prachtig. Trots dat de inspectie vermeldt dat we d.m.v. een positieve benadering cliënten op hun gemak stellen, werken aan zelfvertrouwen en dat er sprake is van adequaat contact tussen team en client.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

Naar aanleiding van de opmerkingen van de inspectie begrijpen we dat ons personeel (bij)scholing nodig heeft. Dit is direct opgepakt en we zijn gestart met opleidingen/bijscholen van ons personeel. Onze zorg kan verbeterd worden door niet alleen mondeling contact te hebben maar dit ook schriftelijk te onderbouwen. Alle werkruimtes zijn gecontroleerd op veiligheid en aangepast zoals opgemerkt en beschreven tijdens het inspectieonderzoek. De klachtenprocedure, vertrouwenspersonen, het reglement van de zorgboerderij zijn voor alle belanghebbenden inzichtelijk en op zichtbare plekken te lezen.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Op korte termijn starten we met bijscholing voor de medewerkers. M.b.v. de scholing zorgen we dat de medewerkers nog deskundiger en professioneler onze cliënten begeleiden, ondersteunen en bijstaan. Het intakegesprek krijgt meer structuur waardoor doelen duidelijker en specifiek gesteld gaan worden (SMART). We zijn gestart met dagrapportage. Hierdoor wordt een ieder, teamleden, cliënten en ouders, nog beter op de hoogte gehouden. Maandelijks starten we met een teamoverleg (via PDCA-cyclus). We tonen een lerende en reflectieve houding. De inspectie verbetermaatregelen zijn geïmplementeerd.

Conclusie van de inspectie

De inspectie heeft in februari 2024 onderzoek uitgevoerd bij Equi-Menssana en concludeert op meerdere normen tekortkomingen waar verbetering noodzakelijk is. De inspectie verwacht dat Equi-Menssana een verbeterplan opstelt met concrete maatregelen om de geconstateerde tekortkomingen op te heffen. De inspectie toetst dit plan op volledigheid, ambitie en realisme. Op basis van dit plan bepaalt de inspectie het vervolgtoezicht.

1 Inleiding

In februari 2024 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd samen met de gemeentelijk toezichthouder op rechtmatigheid Jeugd en Wmo onaangekondigd toezicht uit bij Equi-Menssana B.V. (hierna: Equi-Menssana) in Venlo. Aangezien Equi-Menssana zorg biedt op basis van verschillende wetgeving (zoals de Jeugdwet en de Wet langdurige zorg) in combinatie met signalen vanuit de gemeente hebben de toezichthouders gekozen voor een gezamenlijk bezoek conform het 'Afsprakenkader en draaiboek toezicht'¹. Elke toezichthouder had hierbij haar eigen wettelijke bevoegdheden. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) leidt het onderzoek en brengt hierover deze rapportage uit.

Aanleiding

De aanleiding van dit toezicht betreft signalen over onvoldoende (deskundig) personeel bij Equi-Menssana met daar bijbehorende zorgen over de algehele kwaliteit van de jeugdhulp. Doel van het toezicht was om te bepalen of Equi-Menssana verantwoorde hulp biedt.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader; Het JIJ-kader. Dit toetsingskader bestaat uit drie thema's: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur. Voor het toezicht bij Equi-Menssana heeft de inspectie tien normen geselecteerd uit het toetsingskader die op basis van de voorbereiding het meest passend waren. De nadruk van dit rapport ligt op de zorg voor Jeugdwet cliënten.

Het volledige toetsingskader is te vinden op:

www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-jij-kader.

Beschrijving Equi-Menssana

Zorgboerderij Equi-Menssana is sinds november 2012 geregistreerd bij de Kamer van Koophandel als Maatschap onder nummer 56386117. Tijdens het inspectiebezoek vertelt de bestuurder dat zij bezig zijn om de rechtsvorm te wijzigen naar een B.V. Sinds december 2023 is een gelijknamige B.V. ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 92233589. Equi-Menssana is niet aangesloten bij een hoofdaannemer, franchiseorganisatie of andere overkoepelende organisatie. Equi-Menssana biedt dagbesteding aan jeugdigen en volwassenen met uiteenlopende problematiek zoals verslavingen, autismespectrumstoornis, hechtingsproblematiek, psychische stoornis en verstandelijke beperking. De begeleiding wordt zowel in groepsverband geboden als 1-op-1 begeleiding waarbij de begeleiding middels paarden coaching centraal staat.

---

¹ [Afsprakenkader en draaiboek toezicht | VNG](#)

Op het moment van toezicht zijn er 27 cliënten in zorg. De zorg van vijftien cliënten is gefinancierd op basis van een indicatie Wet langdurige zorg (Wlz). Twaalf jeugdigen ontvangen begeleiding op basis van de Jeugdwet. Op het moment van toezicht is er geen cliënt in zorg op basis van de Wmo, wat voorgaande jaren wel het geval is geweest. Equi-Menssana biedt zowel hulp aan jeugdigen uit het vrijwillig kader als aan jeugdigen met een ondertoezichtstelling (OTS) of onder voogdij. Equi-Menssana biedt maandag tot en met zaterdag dagbesteding en begeleiding op hun terrein in Venlo. Equi-Menssana is een familiebedrijf. De dagelijks leiding is in handen van twee van de bestuurders, een moeder en zoon. Bij Equi-Menssana werken op het moment van toezicht naast de bestuurders, vier medewerkers, een vrijwilliger en twee stagiaires. Van deze medewerkers heeft één hulpverlener een SKJ-registratie.

Equi-Menssana is gevestigd in Venlo op een ruim terrein in een landelijke omgeving. Op het terrein staan meerdere gebouwen met onder andere een gezamenlijke ruimte met een bar, een keuken, en een ruimte met een bank, tafel en stoelen. In de tuin is er een overdekte zithoek met een buitenkeuken. Daarnaast is er een schuur met een (hout)werkplaats, een tractor en speelmateriaal. Aangrenzend aan een weiland met paarden staat een stal voor de paarden. Naast de twaalf paarden zijn er twee schapen en verschillende honden, katten, kippen en konijnen.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

Tijdens het toezicht constateerde de inspectie dat Equi-Menssana niet volledig voldoet aan de normen waaraan de inspectie getoetst heeft. Van de tien normen waaraan de inspectie de jeugdhulp toetste, voldoet Equi-Menssana aan vijf normen niet en aan twee normen grotendeels niet.

Verbetering is nodig op de volgende normen:

- Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners. (norm 1.1)
- Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen. (norm 2.1)
- Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders. (norm 2.2)
- Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht. (norm 2.3)
- De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp. (norm 3.2)
- De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp. (norm 3.3)
- De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen. (norm 3.4)

De inspectie ziet de wil en betrokkenheid van de bestuurders en hulpverleners om goede zorg te leveren, maar ziet ook dat het ontbreekt aan voldoende professionaliteit. Er is onvoldoende capaciteit van deskundig, vakbekwaam en geschoold personeel. Als gevolg daarvan is er onvoldoende oog voor de veiligheid van jeugdigen, is er onvoldoende actuele kennis van de kenmerken en problematiek van de doelgroep en wordt er onvoldoende methodisch en doelmatig gewerkt. Equi-Menssana dient maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn om tot een lerend werkklimaat en daarmee verbeterde resultaten van hulp te komen. Daarnaast biedt Equi-Menssana cliënten en ouders onvoldoende de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen door het ontbreken van een klachtenregeling en onafhankelijk vertrouwenspersoon.

De inspectie ziet tegelijkertijd ook positieve punten. De hulpverleners stellen cliënten door middel van een positieve benadering op hun gemak en hebben oog voor de eigen regie van ouders en jeugdigen. Equi-Menssana heeft een duidelijke persoonsgerichte visie en missie en draagt deze actief uit.

In reactie op het conceptrapport laat het bestuur weten dat Equi-Menssana al een aantal verbetermaatregelen in gang heeft gezet. Zo is Equi-Menssana bezig met het bijscholen van het huidige personeel en het werven van geschoold personeel. Daardoor is recent een nieuwe medewerker met een mbo-4 opleiding social work gestart. Daarnaast geeft de bestuurder onder andere aan dat de dossiervorming professioneler wordt aangepakt, bijvoorbeeld door doelen SMART te formuleren en te werken met dagrapportages. De inspectie heeft een bewijs van inschrijving bij Klachtenportaal Zorg toegestuurd gekregen.

Vervolg

De inspectie verwacht dat Equi-Menssana bovenstaande verbeterpunten vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen om de geconstateerde tekortkomingen op te heffen, inclusief termijnen waarbinnen deze maatregelen geïmplementeerd zijn. Dit verbeterplan moet vóór 14 mei 2024 aan de inspectie worden verzonden. Het plan wordt getoetst op volledigheid, ambitie en realisme. Op basis van het plan beslist de inspectie het vervolg.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantroef op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is.

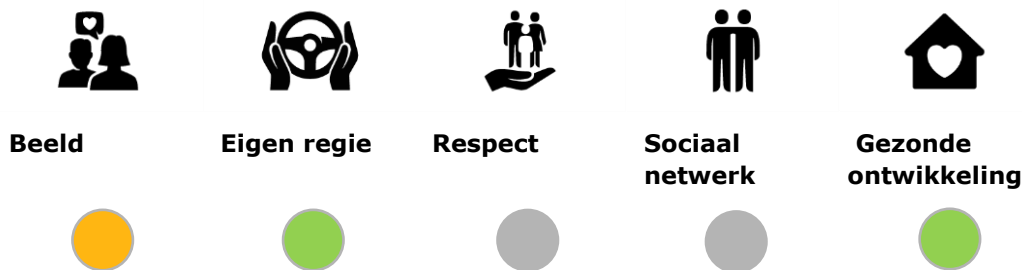
De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 1.1		Oordeel
	Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.	

De inspectie ziet dat Equi-Menssana niet op structurele basis een actueel beeld vormt de jeugdige en diens context en dit navolgbaar vastlegt.

In geen van de onderzochte dossiers staat een actueel beeld beschreven over de achtergrond van de cliënt en de ontwikkeling van de cliënt op verschillende leefgebieden. Hulpverleners vertellen dat de intake wordt gedaan door de bestuurders. Naast de bestuurder is bij de intake de ouder, cliënt en verwijzer aanwezig. Er is niemand van Equi-Menssana met een zorg gerelateerde achtergrond betrokken bij de intake. Rapportages ontbreken in de dossiers, waardoor informatie over het actueel beeld en vorderingen in de zorg van de jeugdige niet navolgbaar wordt vastgelegd in de dossiers.

Uit de gesprekken met de bestuurder, medewerker en ouders blijkt dat hulpverleners actief contact onderhouden met de ouders van de jeugdigen. Hulpverleners nemen de tijd voor een overdracht met ouders op dagen dat begeleiding wordt geboden waardoor ze op de hoogte zijn van wat zich afspeelt in de thuissituatie. De inspectie hoort in gesprekken met de bestuurder, hulpverlener en ouders dat er in sommige gevallen contact is met netwerkpartners zoals (voormalig) scholen of behandelaren.

Verbeterpunten

- De startsituatie met een actueel, integratief beeld van de jeugdige en diens context dient binnen zes weken vastgesteld te worden in een zorgplan.
- De inspectie verwacht dat Equi-Menssana een structurele rapportage bijhoudt over het actuele beeld met betrekking tot de zorg voor de jeugdige en diens context.

Norm 1.2		Oordeel
	Jeugdigen en ouders hebben, waar mogelijk, regie over hun leven en welbevinden.	

De inspectie oordeelt dat de ouders en cliënten inspraak hebben en waar mogelijk regie over hun leven en welbevinden, maar het vastleggen van afspraken hierover ontbreekt.

Uit gesprekken met de bestuurder en een vrijwilliger blijkt dat Equi-Menssana de regie zoveel als mogelijk bij de cliënten laat. De inspectie hoort bijvoorbeeld dat cliënten hun eigen medicatie in beheer hebben indien zij daartoe in staat zijn. Ouders vertellen dat ze inspraak hebben in de

vormgeving van de hulp. Een ouder benadrukt dat Equi-Menssana meedenkt over de hulpvraag en de mogelijkheden in de uitvoering van de hulpvraag. Ouders voelen zich vrij hun feedback over de manier van zorg te geven, waardoor ze regie over het welbevinden van hun kind ervaren.

In geen van de dossiers leest de inspectie hoe de doelen en de hulpvraag in samenspraak met de cliënten en ouders zijn vastgesteld. Er wordt niet beschreven hoe de cliënt vindt dat er aan de doelen is gewerkt. De evaluatieformulieren zijn niet ondertekend door de cliënt of ouder (zie hierover ook norm 2.3.).

Verbeterpunt

Afspraken die in samenspraak met de cliënt en/of ouders zijn gemaakt over de (eigen) regie van de cliënt dienen te worden vastgelegd. Dit gaat zowel over afspraken zoals het zelfstandig beheren van medicatie als de inbreng van de cliënten en/of ouders over de hulpvraag, doelen en de voortgang daarop.

Norm 1.5		Oordeel
	De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.	

De hulp aan cliënten gebeurt in een zo thuis mogelijke omgeving. De ontwikkelingsgerichtheid van de hulp vraagt aandacht.

Tijdens de observatie ziet de inspectie dat de bestuurders en hulpverleners door middel van positieve benadering cliënten op hun gemak stellen en werken aan het zelfvertrouwen van een cliënt. Uit gesprekken met cliënten, medewerkers en ouders blijkt dat men de huiselijke, gemoedelijke sfeer waardeert. Equi-Menssana sluit zoveel als mogelijk aan bij de interesses van de cliënten. Zo vertelt een cliënt dat ze naast het verzorgen van dieren plezier haalt uit koken en piano leren spelen. Op basis van wat de inspectie gezien en gehoord heeft, is er sprake van een adequaat contact tussen de hulpverleners en de jeugdigen dat aansluit bij de individuele behoeften van de jeugdigen. Een ouder vertelt dat er hulpverleners situaties creëren waardoor jeugdigen zich ontwikkelen, bijvoorbeeld het samenwerken met een ander kind om voor zichzelf durven op te komen.

“Ik weet dat het doel is dat ik weer de hele tijd naar school ga, maar dat vind ik spannend. Hier kom ik tot rust. Ik vind het heel leuk dat er iedere dag soep wordt gemaakt en brood wordt gebakken. Het is heel gezellig dat we altijd samen eten.” *Jeugdige*

De inspectie ziet tijdens de rondleiding dat de verblijfruimtes huiselijk en schoon zijn. In de verblijfsruimtes en buiten is verschillend spel- en speelmateriaal aanwezig. In de woonkamer hangt een planbord met een dagplanning. Op het terrein staan verschillende schuren, stallen en werkplaatsen. De inspectie ziet in deze ruimtes een zaagtafel, ander gereedschap en een open trap naar een zolder, welke niet zijn afgeschermd. De bestuurder vertelt dat de werkplaats kan worden afgesloten. Op het moment van toezicht is de ruimte echter vrij toegankelijk.

De inspectie hoort dat er bepaalde regels gelden. Dit zijn passende gedragsregels zoals niet schelden en goed voor de dieren zijn. Daarnaast zijn er bepaalde regels om risico's te verminderen, zoals niet achter een paard lopen en het niet zonder toezicht gebruiken van gereedschap.

Het is voor de inspectie niet navolgbaar dat er voldoende ontwikkelingsgericht wordt gewerkt. In de evaluatieformulieren is niet duidelijk uitgewerkt hoe aan doelen wordt of is gewerkt. Daarnaast ontbreekt het aan rapportages, waardoor het onduidelijk is wat de begeleiding oplevert in de ontwikkeling van de cliënten. In gesprekken met de bestuurders en hulpverleners wordt onvoldoende aangegeven hoe er interventies worden ingezet die bijdragen aan de ontwikkeling van de jeugdige. Het is bijvoorbeeld onduidelijk hoe er voor de jeugdige die weinig tot geen onderwijs volgen, actief teruggewerkt wordt aan re-integratie in het onderwijs. Tot slot heeft het grootste deel van de medewerkers geen zorg gerelateerde opleiding en hoort de inspectie tijdens de gesprekken onvoldoende kennis over hoe er ontwikkelingsgericht gewerkt kan worden.

Verbeterpunten:

- De inspectie verwacht dat Equi-Menssana ontwikkelingsgerichte zorg biedt, hier passende interventies voor inzet en dit navolgbaar vastlegt in de dossiers.
- De inspectie verwacht dat Equi-Menssana de (fysieke) veiligheid van jeugdigen beter waarborgt. Als er geen werknemers/vrijwilligers in nabijheid zijn om direct in te grijpen, dient Equi-Menssana ruimtes met 'gevaarlijk' werktuig af te sluiten. Ook dient Equi-Menssana veiligheidsmaatregelen te nemen bij de open trap naar de schuurzolder, zoals het plaatsen van leuning en een hek.

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1		Oordeel
	Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.	Red

Hulpverleners maken onvoldoende professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.

De bestuurder en hulpverleners vertellen dat er weinig risico's zijn omdat jeugdigen nooit zonder begeleiding zijn. De bestuurder en hulpverlener zien geen risico's in de combinatie van volwassenen met een verstandelijke beperking en kwetsbare jeugdigen in de basisschoolleeftijd. De inspectie hoort onder andere dat Equi-Menssana een volwassene in zorg heeft met een actieve middelenverslaving tegelijkertijd met een jeugdige van 8 jaar. De risico's van deze samenstelling worden niet afgewogen en onvoldoende (h)erkent door de bestuurder en hulpverleners.

De vrijwilliger vertelt dat ze geen scholing ontvangt op het gebied van veiligheid. Uit verschillende gesprekken blijkt dat er geen risico-inventarisaties worden gedaan en dat ook niet iedereen weet wat dat inhoudt. De inspectie ziet dit beeld terug in de dossiers. In geen van de onderzochte dossiers zit een risico-inventarisatie en/of inschatting van de veiligheid. Ook in de evaluatieplannen staat niets vermeld over potentiële risico's.

Uit verschillende gesprekken, zoals onder ander met de bestuurder, blijkt dat hulpverleners niet op de hoogte zijn van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Ook heeft Equi-Menssana hier geen beleid of afspraken over vastgelegd.

Verbeterpunten:

- De inspectie verwacht dat Equi-Menssana systematisch een professionele afweging maakt van de risico's bij de start van zorg en herhaaldelijk bij evaluaties en nieuwe omstandigheden. De inspectie ziet een rol weggelegd voor de gedragswetenschapper, zodat de risicotaxatie multidisciplinair tot stand komt. In het dossier dient Equi-Menssana navolgbaar vast te leggen welke maatregelen of doelen zijn vastgesteld om het risico te verlagen en wat dit betekent voor de begeleiding van de jeugdige.
- De consequentie van de gemixte en wisselende groepssamenstelling is dat er mogelijk risico's zijn voor de veiligheid van de jeugdigen die niet voldoende in beeld zijn. De inspectie verwacht dat Equi-Menssana reflecteert op deze werkwijze en dat ze risico's met betrekking tot de groepssamenstelling systematisch afweegt voor de individuele jeugdigen en ook volwassen cliënten. Ook bij het aannemen van nieuwe cliënten dienen risico's in de groepssamenstelling zorgvuldig afgewogen te worden.
- Equi-Menssana dient beleid te maken omtrent de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Medewerkers dienen hierin geschoold te worden zodat zij kunnen handelen conform de Meldcode indien nodig.

Norm 2.2		Oordeel
	Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.	

Hulpverleners bieden onvoldoende hulp die aansluit bij de problematiek en ontwikkelingsbehoefte van cliënten. De hulpverleners en bestuurders hebben onvoldoende actuele kennis van de kenmerken en problematiek van de doelgroep en baseren zich niet op geldende professionele richtlijnen.

De inspectie hoort van het bestuur en ziet in personeelsdossiers dat er vrijwel geen personeel werkzaam is met een zorg gerelateerde opleiding. Hierdoor zijn geldende professionele richtlijnen niet bekend bij Equi-Menssana. De inspectie hoort in gesprekken met de hulpverleners en bestuurders terug dat er onvoldoende kennis over de problematiek en ontwikkelingsbehoefte van cliënten is. Er is daarnaast geen gedragswetenschapper betrokken bij Equi-Menssana die ondersteuning kan bieden bij het inschatten welke hulp cliënten nodig hebben en of deskundigheid van andere disciplines nodig is. Wel wordt een SKJ-geregistreerde medewerker ingezet ter consultatie. Deze heeft echter geen rol bij de intake en andere belangrijke beslissingen.

Een enkele cliënt krijgt elders therapie. De vertaalslag van deze therapie naar het handelen op Equi-Menssana ziet de inspectie vervolgens niet terug. Het is voor de inspectie niet herleidbaar of indien nodig tijdig wordt opgeschaald naar erkende methodieken en interventies en of de juiste expertise wordt ingeschakeld.

Ouders en een hulpverlener vertellen dat Equi-Menssana in de praktijk wel om kan gaan met de problematiek van de cliënten. De inspectie hoort een voorbeeld waarbij een jeugdige na een woede-uitbarsting is gekalmeerd doordat de hulpverlener een rustige omgeving creëerde en daarna het gesprek is aangegaan.

Verbeterpunten:

- Equi-Menssana dient personeel in te zetten die bekwaam zijn en actuele kennis bevatten van de kenmerken en problematiek van de doelgroep (zie hiervoor ook norm 3.2.).
- Equi-Menssana dient op basis van een integraal, actueel beeld van de jeugdige in te schatten welke hulp en interventies de jeugdige nodig heeft en handelt volgens professionele richtlijnen.
- Equi-Menssana dient tijdig de deskundigheid van andere disciplines in schakelen, waar nodig. De kennis van een bevoegd en bekwame hulpverlener, zoals een gedragswetenschapper zijn hierbij cruciaal.

Norm 2.3		Oordeel
	Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.	

De inspectie concludeert dat Equi-Menssana onvoldoende methodisch en ontwikkelingsgericht werkt.

In de onderzochte dossiers ontbreekt een plan van aanpak. Wel is een evaluatieformulier aanwezig waarin enkele doelen beschreven zijn, alleen deze doelen zijn niet concreet uitgewerkt. Uit het dossier blijkt niet hoe aan de doelen wordt gewerkt, wat de voortgang is en waarom continuering of afbouw bijvoorbeeld nodig is. Ook mist de inspectie de bijdrage van de cliënt in het dossier, wat overeenkomt met norm 1.2. In geen van de dossiers leest de inspectie een (dag)rapportage, waardoor het niet navolgbaar is hoe aan doelen worden gewerkt.

Een hulpverlener vertelt dat Equi-Menssana in de dagelijkse begeleiding niet met een methodiek werkt. Er wordt gewerkt met een dagplanning wat zorgt voor structuur. Tijdens activiteiten wordt zelfstandigheid getraind, bijvoorbeeld door een recept zelfstandig te volgen, of gewerkt aan sociale vaardigheden tijdens groepsuren. De bestuurder en een hulpverlener vertellen dat tijdens de paardentherapie met methodieken wordt gewerkt zoals de Horse Boy methode. Cliënten en ouders vertellen met tevredenheid over de paardentherapie en leggen uit dat de therapie helpt bij doelen als grenzen stellen en zelfvertrouwen vergroten. In de onderzochte dossiers leest de inspectie niet terug waarom bepaalde methodiek is gekozen, hoe deze methodiek helpend is voor de cliënt en welke doelen zijn of worden bereikt.

De inspectie leest in de dossiers terug dat er iedere drie maanden een evaluatie plaatsvindt over de zorg. Zoals hierboven beschreven is de inhoud van deze evaluaties echter onvoldoende navolgbaar. Ook hoort de inspectie in verschillende gesprekken en ziet in de dossiers dat de dossiers worden

geschreven en evaluaties worden uitgevoerd door een van de bestuurders, die (beide) geen zorg-gerelateerde opleiding hebben. De plannen worden tevens niet vastgesteld of ingezien door de SKJ-geregistreeerde medewerker.

Verbeterpunten

- Equi-Menssana dient voor alle cliënten binnen zes weken na de start van zorg een plan op te stellen met ontwikkelingsgerichte en concrete doelen die aansluiten bij de individuele hulpvraag. De eindverantwoordelijkheid voor het opstellen, evalueren en afsluiten van het zorgplan dient te liggen bij een betrokken SKJ-geregistreeerde hulpverlener.
- De inspectie verwacht dat Equi-Menssana structureel en doelmatig rapporteert over de voortgang van de zorg.

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.1	Oordeel
	De bestuurder ² stelt de maatschappelijke doelstelling en het belang van de jeugdigen centraal.

De inspectie oordeelt dat Equi-Menssana een duidelijke persoonsgerichte visie en missie heeft.

De bestuurder en vrijwilliger vertellen dat Equi-Menssana de visie heeft dat iedereen geaccepteerd wordt, ongeacht welke beperking je hebt. Ze kijken naar de mens achter de beperking en daarmee naar de mogelijkheden van de cliënt. De bestuurder vertelt dat hun missie is om iedereen een fijne plek te bieden om zichzelf te kunnen zijn, met of zonder beperking.

De inspectie hoort ook van jeugdigen en ouders dat Equi-Menssana deze visie en missie uitdraagt. Een ouder vertelt over een cliënt die een langere tijd ziek is. De bestuurder is met het favoriete paard van de cliënt langs hun huis gekomen.

“Er zit zoveel liefde in deze plek en van de begeleiders.”
Ouder

Verbeterpunt

De inspectie vindt het in het belang van de cliënten noodzakelijk dat Equi-Menssana professionaliseringsslagen maakt. Wanneer Equi-Menssana investeert in de professionaliteit en daarmee kwaliteit van de hulp, wordt volgens de inspectie meer effectief en in het belang van de jeugdigen gehandeld.

² Onder bestuurder wordt verstaan degene die eindverantwoordelijk is voor de organisatie. Dit kan bijvoorbeeld ook een gezinshuisouder zijn.

De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.

De inspectie constateert dat verbetering noodzakelijk is op de inrichting van de organisatie zodat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.

De bestuurder en een hulpverlener vertellen dat Equi-Menssana vaak werkt met individuele begeleiding afgewisseld met groepsbegeleiding van maximaal één begeleider op vier cliënten. Op het moment van toezicht zijn bij Equi-Menssana zes medewerkers werkzaam, inclusief het bestuur. Daarnaast werken er twee stagiaires en een vrijwilliger bij Equi-Menssana. Van de medewerkers is één medewerker SKJ-geregistreerd en beschikbaar ter consultatie voor tien uur per week. Daarnaast is één medewerker geschoold in de zorg op MBO-niveau. Een bestuurder is recent gestart met een hbo-opleiding social work. De andere bestuurder heeft een certificaat in paardencoaching en geeft aan in de veronderstelling te zijn daarmee bevoegd en bekwaam te zijn om (jeugd)hulp te leveren. De overige personeelsleden hebben geen opleiding in de zorg. Er is geen gedragswetenschapper betrokken bij Equi-Menssana. De inspectie ziet in de roosters dat er op verschillende dagen geen personeel aanwezig is met een zorg gerelateerde achtergrond.

De inspectie hoort in gesprekken met het bestuur, een medewerker en vrijwilliger dat er geen scholing of deskundigheidsbevordering plaatsvindt in de organisatie. Ook hoort de inspectie in verschillende gesprekken dat Equi-Menssana geen werkwijzen, protocollen of afspraken heeft vastgelegd over hoe er gewerkt wordt binnen de organisatie.

De inspectie heeft alle personeelsdossiers gecontroleerd op de aanwezigheid van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). De VOG's van de bestuurders, medewerkers en vrijwilliger zijn conform wetgeving aanwezig. De VOG's van stagiaires ontbreken. De inspectie hoort dat stagiaires soms zonder begeleiding in contact zijn met jeugdigen en/of hun ouders.

Verbeterpunten

- De inspectie verwacht dat Equi-Menssana voldoet aan de norm verantwoorde werktoedeling. Het is de verantwoordelijkheid van de bestuurder te zorgen voor voldoende capaciteit van deskundig, vakbekwaam en geschoold personeel. Dit houdt in dat de uitvoering van de zorgverlening wordt gedaan door personeel die hiervoor bevoegd is; oftewel minimaal een zorg-gerelateerd diploma heeft.
- De inspectie verwacht de betrokkenheid van een gedragswetenschapper, gezien de zorgzwaarte van sommige cliënten en de professionaliseringsslag die Equi-Menssana moet maken.
- Equi-Menssana dient haar personeel te scholen en deskundigheidsbevordering te faciliteren.
- Equi-Menssana dient werkwijzen vast te leggen zodat er op een eenduidige manier gewerkt wordt binnen de organisatie die bijdraagt aan (kwalitatief) goede zorg.

- De inspectie verwacht dat stagiaires die niet over een VOG beschikken, te allen tijde worden begeleid door een medewerker.

Norm 3.3		Oordeel
	De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.	

Equi-Menssana dient maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn om tot een lerend werkklimaat en daarmee verbeterde resultaten van hulp te komen.

Uit het gesprek met de bestuurder blijkt dat er niet gewerkt wordt met een PDCA-cyclus om te komen tot verbeteringen. Uit gesprekken met de bestuurder en de vrijwilliger blijkt dat het onvoldoende duidelijk is wanneer incidenten geregistreerd moeten worden. De inspectie ziet terug in de dossiers dat incidenten niet geregistreerd worden. Ernstige incidenten worden enkel in de agenda genoteerd. De vrijwilliger vertelt dat sommige incidenten achteraf worden besproken met de medewerkers en/of cliënt. Er is geen standaard incidentenbeleid die ervoor zorgt dat incidenten worden geanalyseerd en verbetermaatregelen worden getroffen.

Een hulpverlener vertelt dat er geen structurele teamvergaderingen zijn. Ook hoort de inspectie dat er geen intervisie is. Wel is er terloops overleg. Equi-Menssana is een familiebedrijf wat als voordeel heeft dat er 'korte lijntjes' in de communicatie zijn. Het risico van een familiebedrijf kan zijn dat een kritische blik ontbreekt wanneer geen in- en tegenspraak is georganiseerd. Uit het gesprek met de bestuurder blijkt dat er geen inhoudelijke tegenspraak is doordat geen gedragswetenschapper en weinig geschoold personeel betrokken is. De inspectie hoort dat er op bedrijfsvoering ook geen tegenspraak is geregeld. Er is geen medezeggenschap-, cliënten- of ouderraad. Equi-Menssana heeft geen certificering of kwaliteitssysteem dat getoetst kan worden door een externe partij. Er is geen koepelorganisatie of hoofdaannemer betrokken die kan ondersteunen op inhoudelijk en bestuurlijk niveau.

Verbeterpunten

- De inspectie verwacht dat Equi-Menssana zorgt voor een open meldcultuur van incidenten. Zorg dat na een incident reflectie plaatsvindt middels een analyse, waarbij ook wordt gekeken wat voorafging aan het incident, met als doel van het incident te leren en incidenten in de toekomst te voorkomen.
- Equi-Menssana dient haar medewerkers te faciliteren in teambijeenkomsten en teamreflectie.
- Het is van belang dat Equi-Menssana in- en tegenspraak organiseert. Door middel van in- en tegenspraak kan Equi-Menssana verder professionaliseren. De inspectie moedigt het aan om bijvoorbeeld aan te sluiten bij een koepelorganisatie.

De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.

De inspectie concludeert dat Equi-Menssana cliënten en ouders onvoldoende de mogelijkheid biedt voor hun individuele belangen op te komen.

Uit gesprekken met de bestuurder, hulpverlener en vrijwilliger blijkt dat geen klachtenregeling aanwezig is. De bestuurder vertelt dat Equi-Menssana een vertrouwenspersoon uit hun eigen netwerk hebben aangesteld, maar dat deze nooit is ingezet. Equi-Menssana biedt niet de mogelijkheid aan jeugdigen en ouders om ondersteund te worden door een onafhankelijk vertrouwenspersoon van bijvoorbeeld Jeugdstem. De toegang tot een onafhankelijk vertrouwenspersoon is op het moment van toezicht onvoldoende vormgegeven.

Ondanks dat klachten niet op formele wijze kunnen worden uitgesproken geven de bestuurder en vrijwilliger aan dat ouders en jeugdigen hen laagdrempelig kunnen benaderen om zaken te bespreken waar ze tegenaan lopen. Uit gesprekken met ouders blijkt dat zij dit zo ook ervaren.

Verbeterpunten

- Equi-Menssana dient haar klachtenregeling in te richten conform de Jeugdwet en de Wkkgz. Jeugdigen, hun ouders en betrokkenen dienen op een laagdrempelige wijze en rechtstreeks hun klacht te kunnen indienen bij een klachtencommissie die voldoet aan artikel 4.2.1 van de Jeugdwet.
- De inspectie verwacht dat jeugdige en ouders laagdrempelig toegang hebben tot een onafhankelijke vertrouwenspersoon volgens artikel 2.5 van de Jeugdwet.
- De inspectie verwacht dat Equi-Menssana jeugdigen en ouders actief informeert over zowel de onafhankelijke vertrouwenspersoon als de klachtenregeling.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Equi-Menssana onaangekondigd uit op 6 februari 2024. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een gesprek met 1 jeugdige.
- Een gesprek met 1 cliënt.
- Een (telefonisch) gesprek met 3 ouders.
- Een gesprek met 1 lid van het dagelijks bestuur van Equi-Menssana
- Gestructureerde interviews met:
  - 1 medewerker
  - 1 vrijwilliger
- De check van 8 dossiers op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de dossiers heeft geselecteerd.
- De check van 5 dossiers van jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en -beoordelingen. Hierbij was een medewerker aanwezig. De inspecties hebben zelf de dossiers geselecteerd.
- Observaties van de leef- en verblijfruimten.
- Analyse van de volgende documenten:
  - Overzicht van cliënten en indicaties.
  - Rooster van medewerkers.

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl